

اعوارض جانبی ۱ | وودی آن | لادن نژاد حسینی | ویراست دوم |

چاپ ششم |

عوارض جانبی | مجموعه طنزهای وودی آلن |

ترجمه: لادن نژاد حسینی | ویراستار: مجید وهومن |

مدیرهنری و طراح گرافیک: سیاوش تصاعدیان |

چاپ ششم | ۱۳۹۶ تهران | ۱۰۰۰ نسخه |

چاپ: فرارنگ |

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۹۳-۲۱-۳ |

فروشگاه: تهران. خیابان انقلاب. بین فروردین و فخررازی. پلاک ۱۳۷۴ |

تلفن فروشگاه: ۶۶۹۶۳۶۱۷-۶۶۴۶۳۵۴۵ | تلفکس: ۶۶۹۶۳۶۱۶ |

همه‌ی حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است. |

www.nashrebidgol.ir |

سرشناسه: آلن وودی. ۱۹۵۳. م. Allen, woody. |

عنوان و نام پدیدآور: عوارض جانبی / مجموعه طنزهای وودی آلن: ترجمه لادن نژاد حسینی |

مشخصات نشر: تهران: بیدگل. ۱۳۹۲. |

مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص. |

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۹۳-۲۱-۳ |

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا |

یادداشت: عنوان اصلی: Side effects. c1980. |

عنوان دیگر: مجموعه طنزهای وودی آلن. |

موضوع: طنز آمریکایی- قرن ۲۰ م. |

شناسه افزوده: نژاد حسینی، لادن، ۱۳۶۱-، مترجم. |

رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۸۶ ع ۹ / ۵۵۱۱ / PS |

رده‌بندی دیویی: ۸۱۳ / ۵۴ |

شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۸۵۱۳۰ |

| فهرست |

| درباره وودی آلن | ۱۷ |

| به یاد تبدیل من | ۱۵ |

| محکوم | ۲۷ |

| دربیغ از سرنوشت | ۴۳ |

| خطر بشقاب پرنده‌ها | ۵۷ |

| اتوجیه بنده | ۷۳ |

| فصل کاکل ماس | ۸۷ |

| سخنرانی من برای فارغ التحصیلان | ۱۱۳ |

| رژیم | ۱۲۳ |

| دربارهٔ وودی آلن |

پرواز باشکوه طنز در خیال

آلن استوارت کنیگزبرگ^۱ اول دسامبر ۱۹۳۵ در بروکلین نیویورک به دنیا آمد. در هفت سالگی، از همان آغاز ورود به مدرسه، به خاطر ضریب هوشی بالایش به کلاس تیزهوشان فرستاده شد ولی او که از مدرسه بیزار بود، شاگردی شورشی شد تا آنجا که نه تکالیفش را انجام می داد و نه به معلم هایش احترام می گذاشت. سرانجام والدینش را وادار کرد که روش آموزش خصوصی را برای ادامهٔ تحصیلش در پیش بگیرند.

1. Allen Stewart Konigsberg

آلن علاوه بر سینما به ورزش و موسیقی نیز علاقه بسیاری نشان می‌داد. در کودکی در بسکتبال، فوتبال و بیسبال، ستاره تیمش بود. از هفده سالگی نواختن ساز مورد علاقه‌اش کلارینت را آغاز کرد. علاقه زیادش به شعبده‌بازی و جادوگری سبب شد تا در این زمینه مطالعات زیادی داشته باشد: در پانزده سالگی به برنامه تلویزیونی «دلگک جادویی» دعوت شد، ولی ترفندش برای غیب‌کردن بطری، به نظر مسئولان برای مخاطبین خردسال برنامه، اصلاً مناسب نیامد.

آلن استوارت بالاخره در هفده سالگی تصمیم گرفت طنزنویسی را پیشه آینده‌اش کند. البته پیش از آن نیز گاهی برای مطبوعات محلی مطالب و لطیفه‌هایی می‌نوشت. در سال ۱۹۵۲ چون نمی‌خواست همکلاسی‌هایش نامش را در روزنامه‌ها و مجله‌ها ببینند، نام مستعار «وودی آلن» را برای خود برگزید.

آلن در سال ۱۹۵۳ به دانشگاه رفت ولی پس از گذراندن نیمسال اول با معدل وحشتناک «د» از دانشگاه اخراج شد.

آلن پس از مدتی بیکاری در ۱۹۵۵ به‌عنوان

نویسنده به گروه طنزنویسان شبکه ان.بی.سی.^۱ به سرپرستی دنی سایمن پیوست.

در سال ۱۹۵۹ اختلالات عصبی و روانی آلن شروع شد و از همان زمان جلسات روان‌درمانی را آغاز کرد که تا امروز ادامه دارد. بیماری آلن بیشتر برخاسته از دغدغه‌های روشنفکرانه، فشارها و اضطراب‌های بی‌دلیل و گاه و بی‌گاهش بود. آلن در این زمینه می‌گوید: «روانکاوان من دو چیز را خیلی خوب می‌دانند؛ یکی این‌که من برای درمان حتماً محتاج این جلسات روانکاوی هستم و دوم اینکه دستمزدگزاران آنها کاملاً منصفانه و منطقی است.» دغدغه‌ها و اضطراب‌های او در اکثر فیلم‌ها و نوشته‌های طنزگونه‌اش بازتاب داشته است؛ چنان که شخصیت‌های داستان‌های او، در همه آثارش وجوهی از ذهن ناآرام و نگران آلن همراه با روح نغز و لطیف «وودی» دارند.

وودی آلن پس از ده‌سال نویسندگی در برنامه‌های تلویزیونی و همکاری با کم‌دین‌های برجسته‌ای چون باب هوپ^۲ و سید سزار^۳ و کسب

1. NBC

2. Bob Hope

3. Cide Cesar

دو جایزه امی - اسکار تلویزیونی - عاقبت به سینما روی آورد.

نخستین تجربه‌های او در سینما، چون نوشتن فیلمنامه برای فیلم‌های «تازه چه خبر پوسی‌کت» و «چه خبر تایگرلی» (که یک فیلم اکشن ژاپنی بود)، کاملاً نامیدکننده بود.

آلن در سال ۱۹۶۹ نخستین تجربه کارگردانی را با فیلم «پولا رو بردار و فرار کن»^۱ انجام داد و در آن غیر از کارگردانی، فیلمنامه‌نویس و بازیگر نقش اول هم بود. این فیلم مجموعه‌ای گزیده اما ناهمگن و گسسته از شوخی‌هایی است که او برای برنامه‌های گوناگون تلویزیونی نوشته بود. این گسستگی در فیلم‌های بعدی آلن نیز آشکارا مشاهده می‌شود؛ در کارهایی چون «هرج و مرج»^۲ (۱۹۷۱) که هجویه‌ای بر شورش‌های انقلابی آمریکای جنوبی، برگرفته از داستان «زنده‌باد وارگاس» است؛ فیلم «خواب‌آلود»^۳ (۱۹۷۳) کمدی بزن بکوب^۴ در فضای

1. Take the money and run
2. Men of Crisis
3. Sleeper
4. Slaps

فوتوریستی؛ و «عشق و مرگ»^۱ (۱۹۷۵)، کمدی‌ای که دل‌مشغولی‌های فلسفی آلن در آن آشکار است. سرانجام در دههٔ هفتاد، وودی آلن که در کنار فعالیت سینمایی، برای مطبوعات مقاله، داستان و نمایشنامهٔ طنز می‌نوشت، با ساختن «آنی‌هال»^۲ (۱۹۷۷) تحولی اساسی در کارنامهٔ سینمایی خود به‌وجود آورد. در «آنی‌هال» که رکورد سینمایی وودی آلن و به اعتقاد منتقدان، شاهکار سینمایی او تلقی می‌شود، آلن نقش آلوی سینگر، طنزنویس روشنفکری را ایفا می‌کند که در زندگی خصوصی و حرفه‌ای‌اش با مشکلاتی اساسی دست به‌گریبان می‌شود. فروش فوق‌العادهٔ فیلم، استقبال گرم منتقدین و کسب جایزهٔ اسکار، جایگاه آلن را به‌عنوان کارگردانی برجسته و صاحب سبک تثبیت نمود. پس از آن او تا سال ۱۹۹۴، تحت تأثیر سینمای هنری اروپا، به ساخت فیلم‌های جدی روی آورد؛ فیلم‌هایی چون، «صحنه‌های خالی»^۳ (۱۹۷۸)، «پرسونا»، «منهتن»^۴ (۱۹۷۹) و چند اثر

1. Love and Death

2. Annie Hall

3. Interiors

4. Manhattan

دیگر. سپس با فیلم «گلوله‌ها بر فراز برادوی»^۱ (۱۹۹۴) به صحنه کمدی بازگشت.

آلن در مدت حضورش در عرصه سینما بیست‌بار نامزد دریافت جایزه اسکار شد و سه‌بار این جایزه را به دست آورد. (دو اسکار برای کارگردانی و فیلمنامه «آنی‌هال» و دیگری برای فیلمنامه «هانا و خواهرانش»^۲) با این حال، او با گفتن این جمله معروف که «رقابت در عرصه هنر، جداً مضحک است»، هربار از شرکت در مراسم اسکار خودداری کرد.

کتاب عوارض جانبی در سال ۱۹۷۵ گردآوری شده است. داستان‌های کوتاه این مجموعه در ابتدا در نشریه‌هایی چون کنی‌یون^۳، نیو ریپابلیک^۴، نیویورک تایمز^۵ و نیویورکر^۶ چاپ شد. هم‌چون تمام طنزهای آلن که از ذهن ناهمگون و تفکرات نابغه‌وارش سرچشمه می‌گیرند، داستان‌های عوارض جانبی هم تکه‌های گسسته‌ای هستند که نظم خاص درونی خود را دارند و همه

1. *bullets over Broadway*
2. *Hannah and Her Sisters*
3. *The Kenyon Review*
4. *The New Republic*
5. *The New York Times*
6. *The New Yorker*

زادهٔ نبوغی هستند که ذهن خواننده را به پرواز درمی‌آورد و جایی بین زمین و آسمان رها می‌کند. آنچه در مجموعه داستان‌های وودی آلن آشکار است، نکات نغز و بیان‌های به ظاهر بی‌ربط و آیرونیک / وارونه‌واری است که ذات طنز این نابغهٔ کم‌دی را دربرمی‌گیرد؛ عباراتی که حتی اگر جزئی از فرهنگ مخاطب نباشند، فقط با جزئیات حماقت‌گونهٔ آلن، روح طنز و کنایه را در خواننده بیدار می‌کنند و لب‌خندش را می‌گشایند. شخصیت‌های به ظاهر کودن ولی متفکر او همراه با صحنه‌سازی‌های ماهرانه و هجوآمیزش، تجسمی خلاق را پیش چشمان خواننده به نمایش درمی‌آورند، تا آنجا که حتی اگر عبارات او آشنایی فرهنگی و عامیانه‌ای در زبان مخاطب نداشته باشد، نمایش طنزش را به گونه‌ای بی‌بدیل در مقابله با منطق خواننده به اجرا می‌گذارد. از این روی، از برگردان عامیانهٔ زبانی در این مجموعه استفاده نشده تا ارتباط مستقیم با زبان طنز آلن که زبانی خیالی و فانتزی با رویکردهای فلسفی است برقرار گردد.

«پرواز باشکوه طنز در خیال» عنوانی است که

نیویورک تایمز در نقد مجموعهٔ عوارض جانبی، در وصف داستان‌های کم‌دی و خنده‌دار و درعین حال دراماتیکِ وودی آلن به کار برده است. عبارتی که توصیفی زیبا در وصف این مجموعه است.

لادن نژادحسینی

اسفند ۱۳۸۶

